

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Skutki społeczne zmian demograficznych w województwie pomorskim – wyzwanie dla edukacji

Gdańsk, 3 września 2025 r.

Prognozy GUS dla Polski z 2023 r.

- do roku szkolnego 2030/2031 liczba dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego zmniejszy się o 322 tys., tj. o 22%
- od roku szkolnego 2027/2028 w ciągu 4 lat liczba uczniów szkół podstawowych będzie stopniowo zmniejszać się o ok. 169 tys.
- w roku szkolnym 2027/2028 liczba uczniów szkół ponadpodstawowych względem roku szkolnego 2023/2024 zmniejszy się o 280 tys., tj. o ok. 16%

Za: Monika Sewastianowicz, „Mniej uczniów nie musi oznaczać oświatowej tragedii”, www.prawo.pl 4.10.2023 r.

Na 596 publicznych szkół podstawowych w województwie pomorskim

(prowadzonych przez jst, bez specyfiki, dla dzieci lub młodzieży, SP bez szkół filialnych)

- około 10% (59 szkół) to szkoły jednociągowe liczące od 25 do 95 uczniów, przy czym:
 - średnia liczba uczniów wynosi 74
- około 14% (80 szkół) to szkoły jednociągowe liczące od 96 do 143 uczniów, przy czym:
 - średnia liczba uczniów wynosi 120

Filie szkół podstawowych: liczba filii – 9, liczba uczniów w filiach: od 11 do 55, średnio około 30 uczniów

<https://rspo.gov.pl/institutions> dane z 8.04.2025 r.

Analiza przeprowadzona w Departamencie Edukacji UMWP

Cel analizy: prognoza demograficzna dla wszystkich **szkół podstawowych** w województwie pomorskim

Źródła danych: Informacje statystyczne – **Główny Urząd Statystyczny (GUS)** oraz Portal Otwarte Dane przedstawiający dane z **Systemu Informacji Oświatowej (SIO)**

Horyzont czasowy: 2030, 2035 oraz 2040 rok

Metodologia:

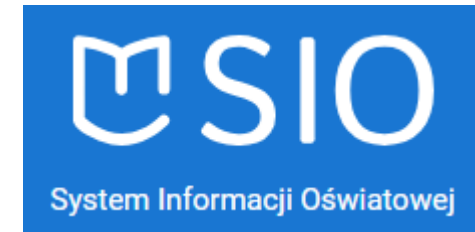
- prognoza oparta na scenariuszu średnim GUS opracowanym w **2023** r., uznanym przez ekspertów z Rządowej Rady Ludnościowej za najbardziej prawdopodobny
- uwzględniono (za GUS):
 - model Schmertmanna w przypadku **dziatności**
 - modelowe tablice trwania życia ONZ w przypadku **umieralności**
 - model Rogersa-Castro w przypadku **migracji**

Założenia:

- sieć szkół podstawowych w województwie nie ulegnie zmianie
- nie nastąpią zmiany strukturalne w zakresie organizacji pracy szkół podstawowych (np. skrócenie lub wydłużenie cyklu nauki)
- nie uwzględniono szkół podstawowych dla dorosłych

Główny
Urząd Statystyczny

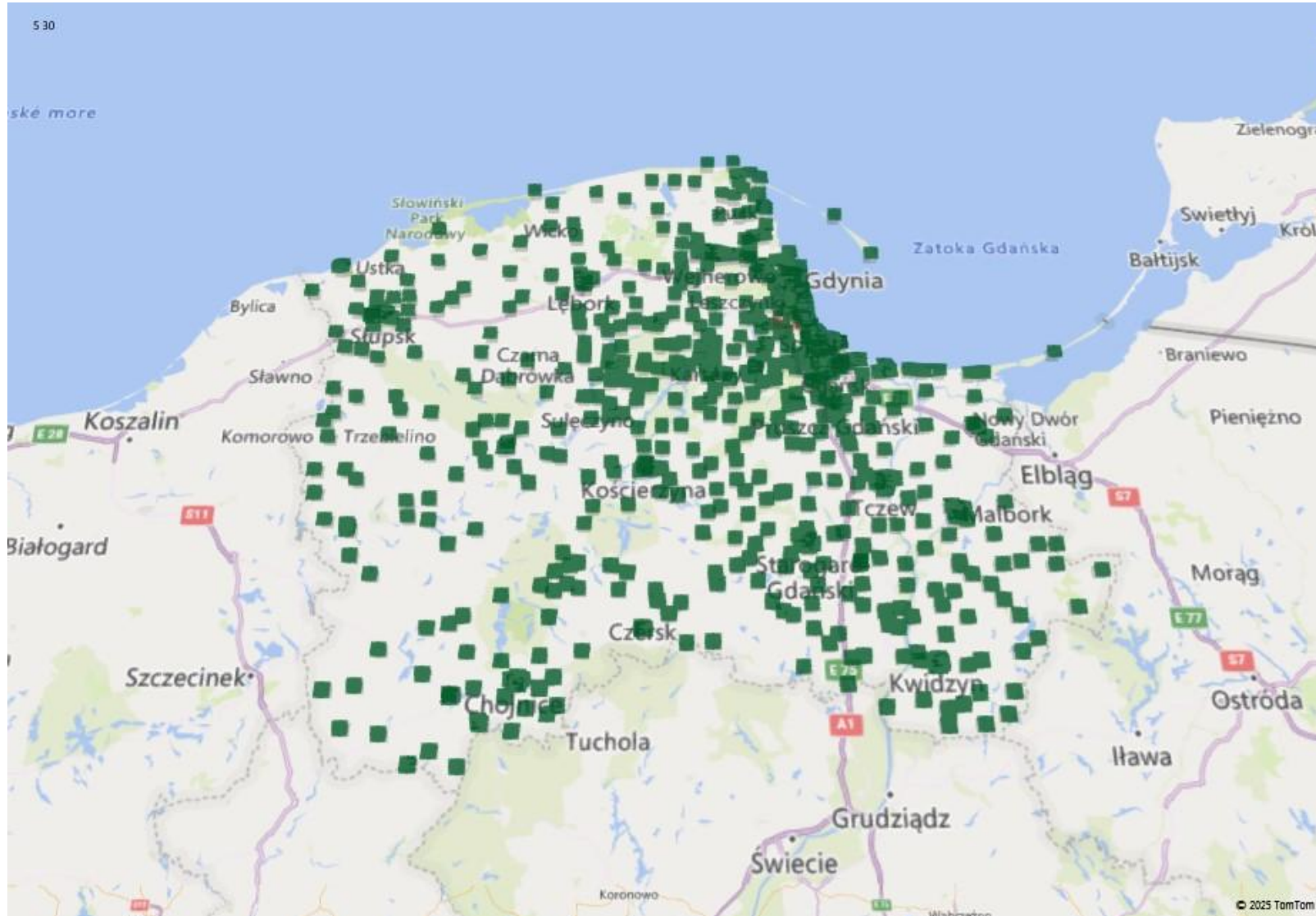

Sposób prezentacji wyników

Szkoły z liczbą uczniów:	Kategoria
większą niż 110% liczby uczniów z 2023 r.	Szkoły wzrostu
w przedziale 90-109,9% liczby uczniów z 2023 r.	Szkoły równowagi
w przedziale 70-89,9% liczby uczniów z 2023 r.	Szkoły o tendencji spadkowej
w przedziale 50-69,9% liczby uczniów z 2023 r.	Szkoły regresji
poniżej 49,9% liczby uczniów z 2023 r.	Szkoły silnej regresji

Sieć szkół podstawowych w województwie w 2023 r.

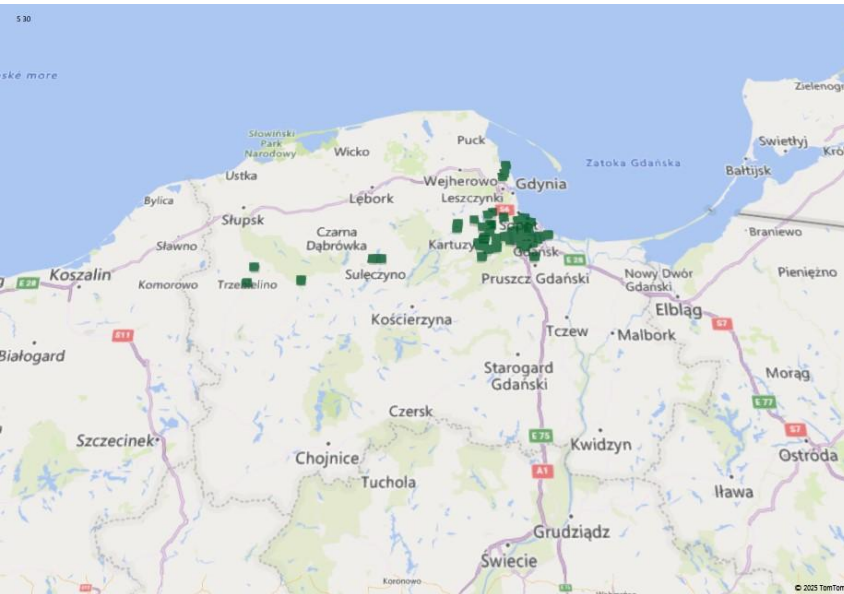
767 szkół

Prognoza liczby uczniów w szkołach podstawowych

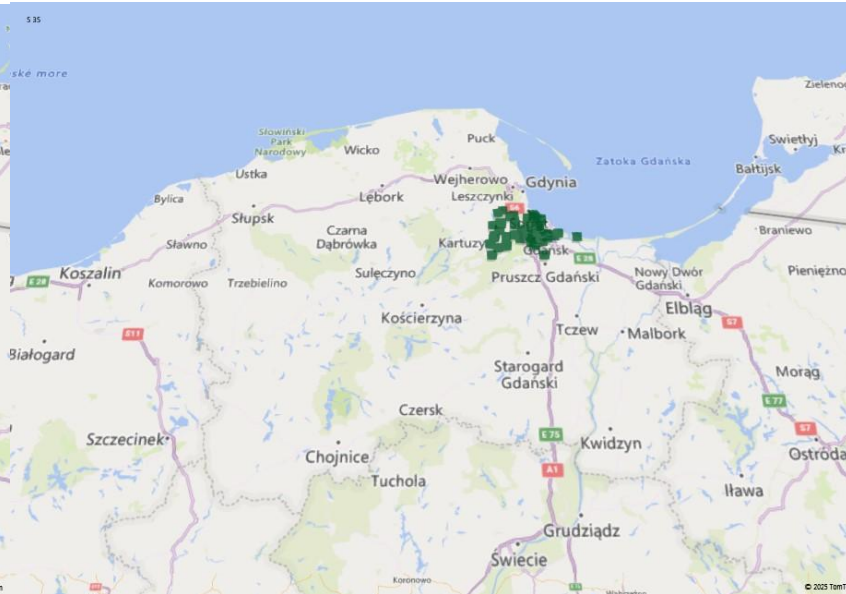
Szkoły wzrostu - powyżej 110% liczby uczniów z 2023 roku

2030 r.

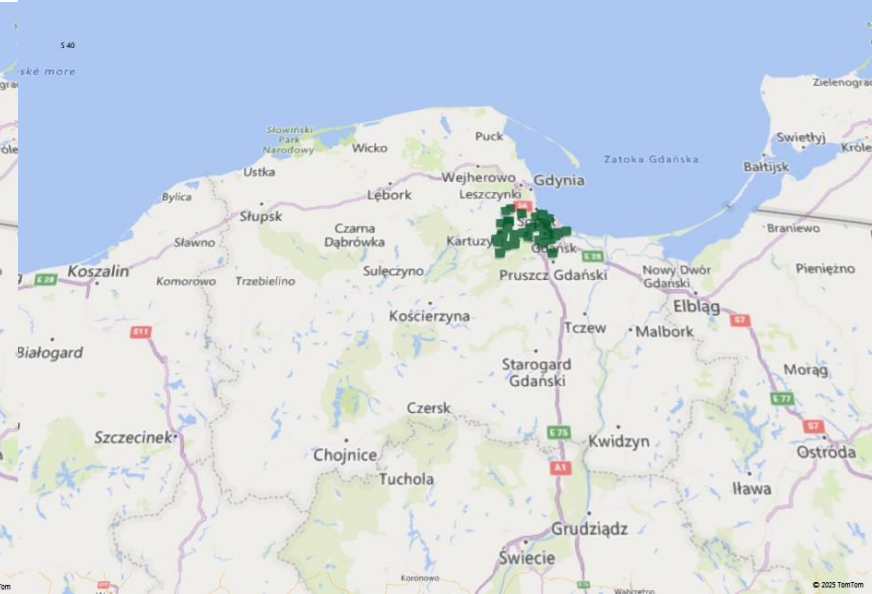
61 szkół - 8% szkół

2035 r.

75 szkół - 10% szkół

2040 r.

47 szkół - 6% szkół

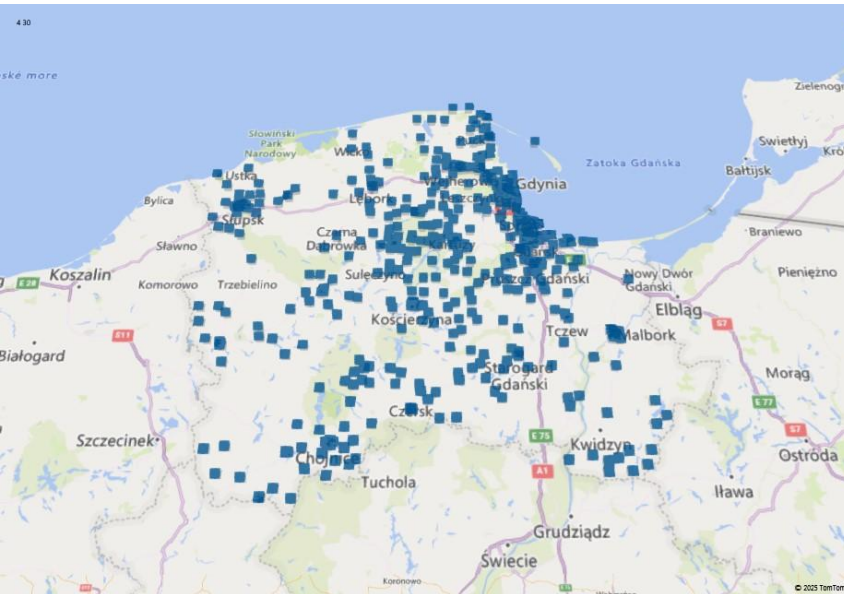
Prognoza liczby uczniów w szkołach podstawowych

Szkoły równowagi - 90% - 109% liczby uczniów z 2023 roku

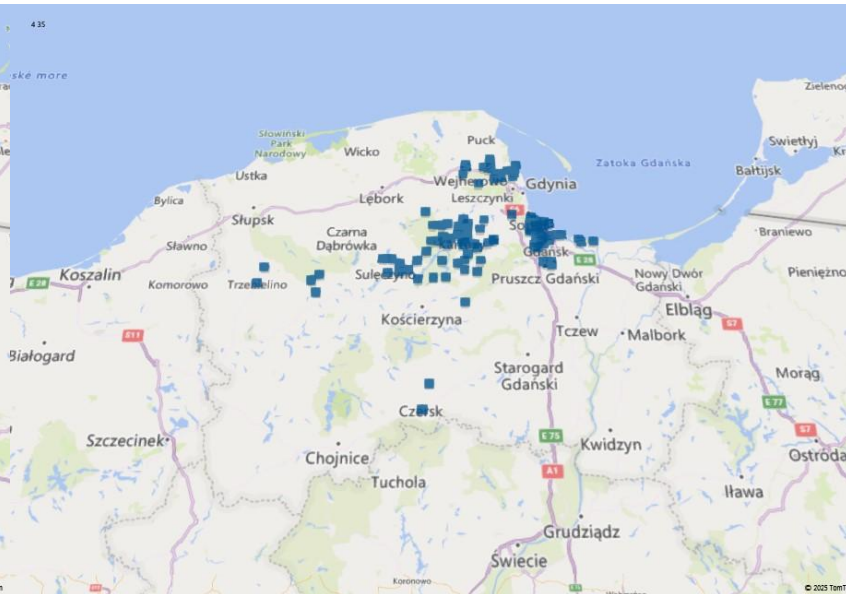
2030 r.

2035 r.

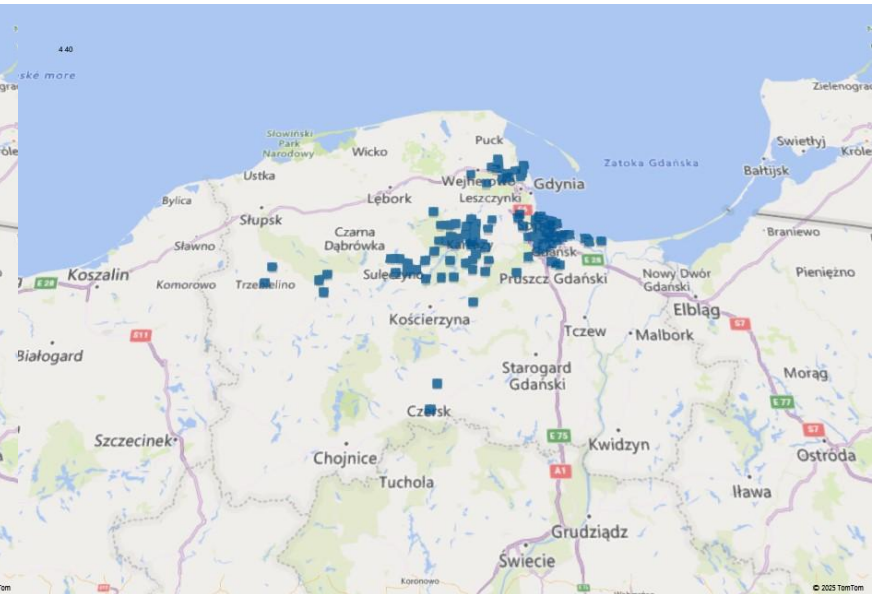
2040 r.

547 szkół - 71% szkół

131 szkół - 17% szkół

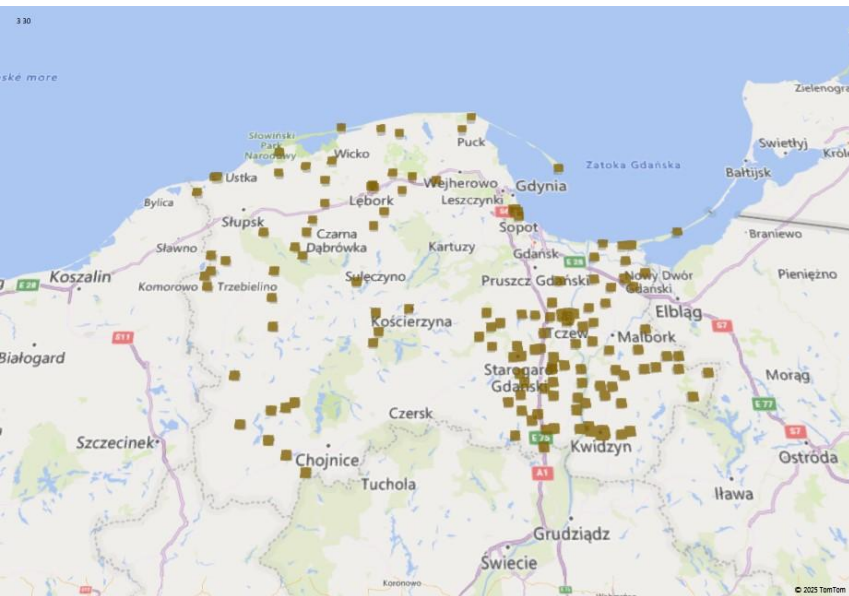
155 szkół - 20% szkół

Prognoza liczby uczniów w szkołach podstawowych

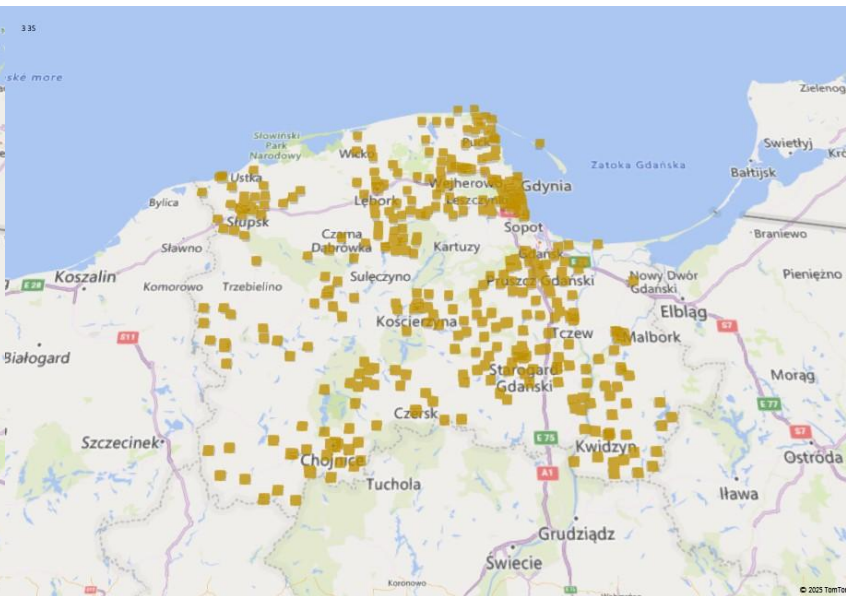
Szkoły o tendencji spadkowej - 70% - 89% liczby uczniów z 2023 roku

2030 r.

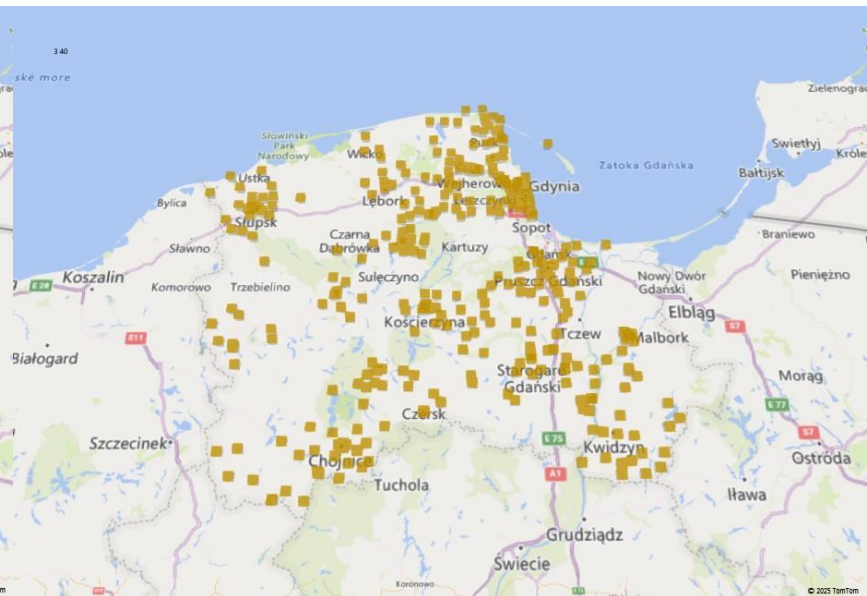
157 szkół - 20% szkół

2035 r.

470 szkół - 61% szkół

2040 r.

407 szkół - 53% szkół

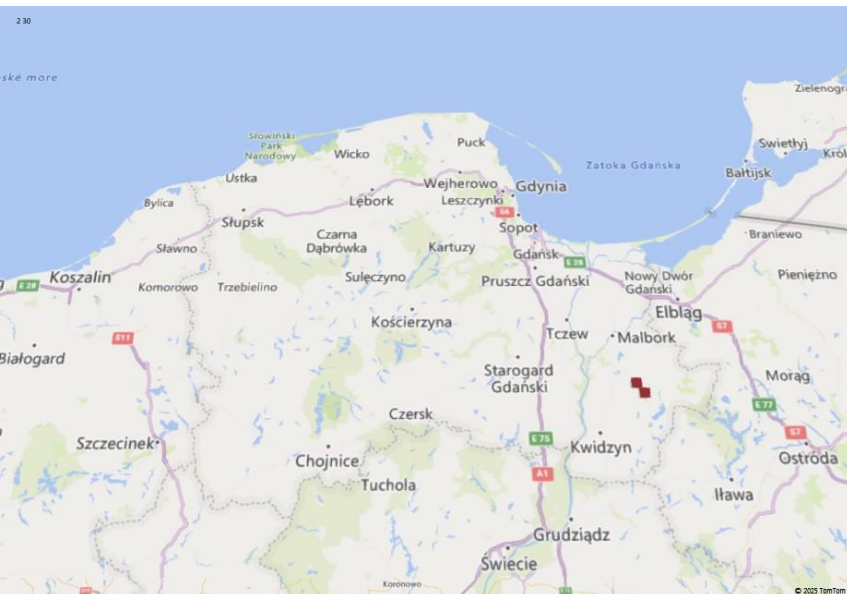
Prognoza liczby uczniów w szkołach podstawowych

Szkoły regresji - 50% - 69% liczby uczniów z 2023 roku

2030 r.

2035 r.

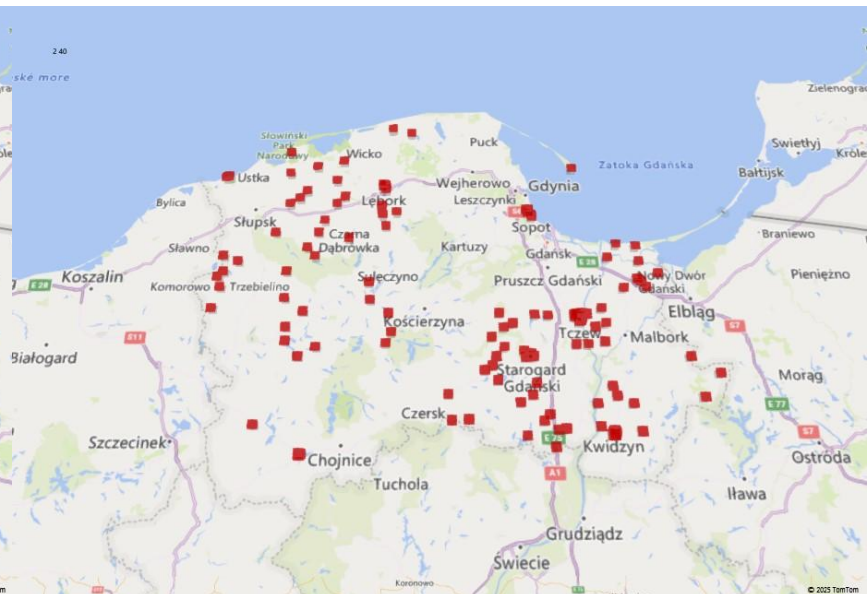
2040 r.

2 szkoły

89 szkół - 12% szkół

138 szkół - 18% szkół

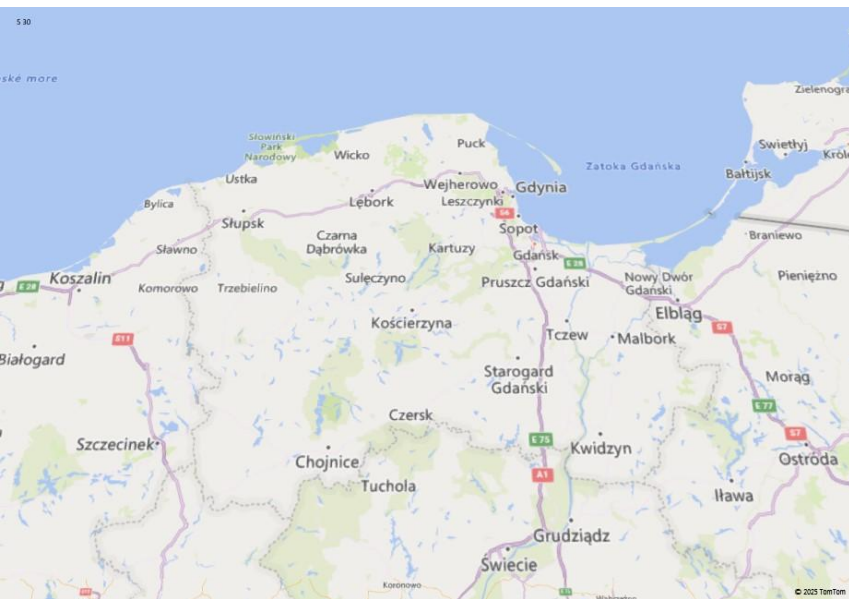
Prognoza liczby uczniów w szkołach podstawowych

Szkoły silnej regresji - poniżej 49% liczby uczniów z 2023 roku

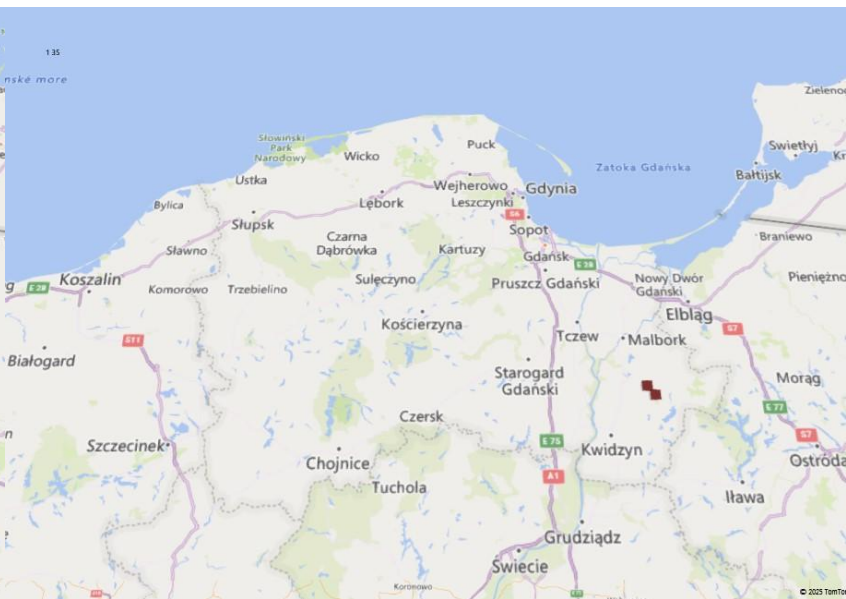
2030 r.

2035 r.

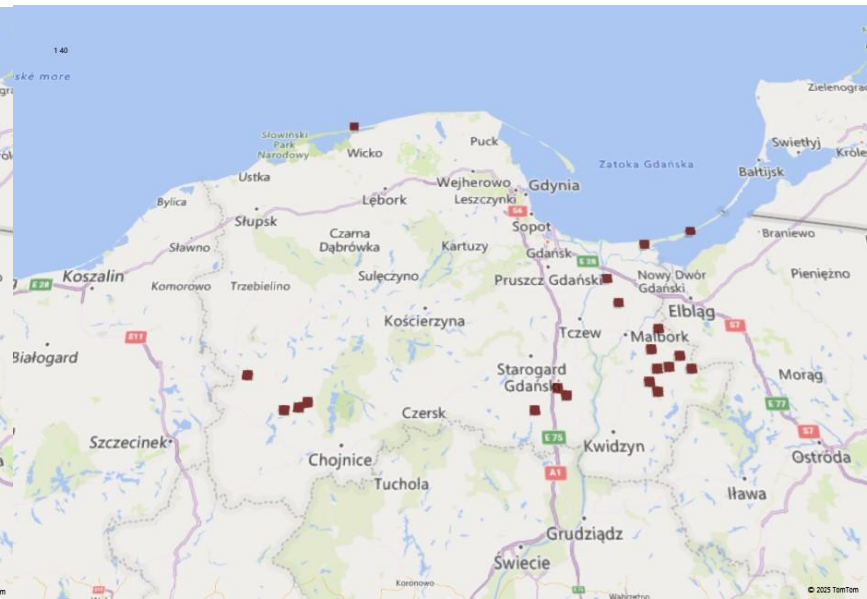
2040 r.

brak szkół

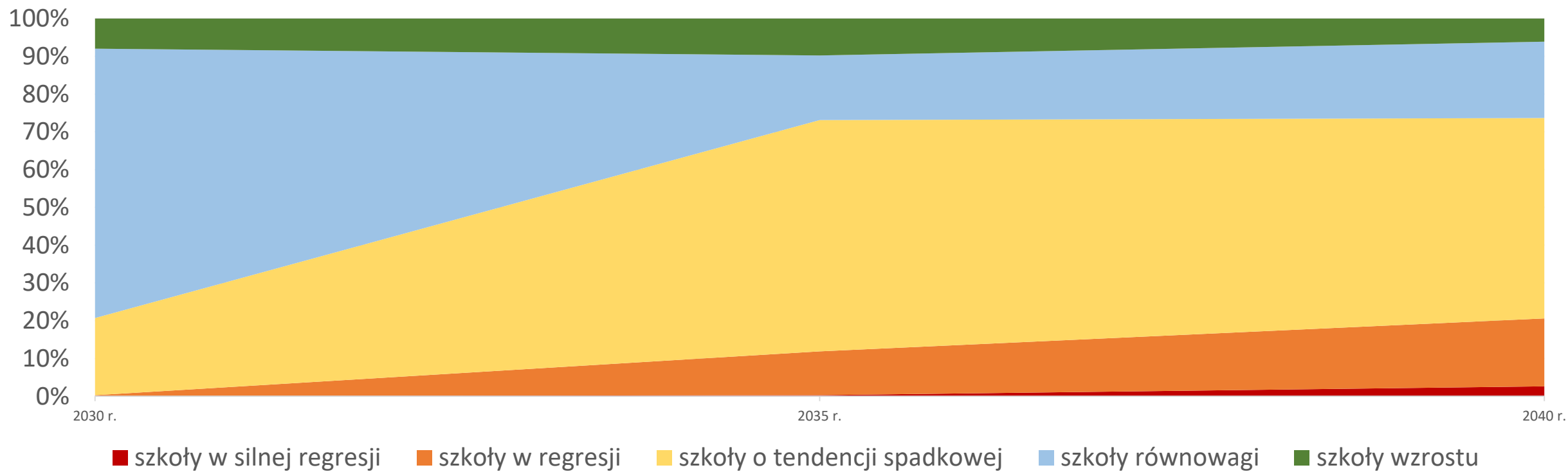
2 szkoły

20 szkół - 3% szkół

Podsumowanie trendów

Rekomendacje Pomorskiej Rady Oświatowej

16.04.2025 r. – Posiedzenie Pomorskiej Rady Oświatowej dotyczące obserwowanych tendencji demograficznych i ich konsekwencji w sferze edukacji

06.06.2025 r. - Stanowisko Pomorskiej Rady Oświatowej w sprawie wyzwań dla systemu oświaty wynikających ze zmian demograficznych

Rekomendacje:

1) w zakresie organizacji szkoły:

- rozszerzenie katalogu możliwości tworzenia oddziałów łączonych oraz możliwości prowadzenia zajęć w grupach różnowiekowych przy jednoczesnym ustaleniu warunków i standardów ich tworzenia
- poszerzenie katalogu przesłanek do zapewnienia nauczycielowi prowadzącemu zajęcia wsparcia nauczyciela współorganizującego kształcenie lub innego specjalisty

2) w zakresie prowadzenia, zakładania, przekształcania lub likwidowania szkół:

- uwzględnienie możliwości współprowadzenia szkoły przez różne jednostki samorządu terytorialnego
- wprowadzenie możliwości tworzenia zespołów szkół podstawowych
- uproszczenie procedury przekształcania szkół w filie szkół bez konieczności likwidacji szkoły przekształcanej
- umożliwienie wykorzystania wolnej przestrzeni szkół do realizacji innych zadań publicznych

3) w zakresie doskonalenia nauczycieli: zapewnienie systemowego wsparcia nauczycieli w zakresie pracy w oddziałach łączonych i grupach różnowiekowych

4) w zakresie finansowania: zapewnienie pełnego bezpieczeństwa finansowego małym szkołom

Działania Ministerstwa Edukacji Narodowej

15.07.2025 r. – skierowanie do konsultacji projektu ustawy - Prawo oświatowe i niektórych innych ustaw dot. m.in. małych szkół przez MEN

Celem projektu jest przede wszystkim:

- skuteczniejsze dostosowanie systemu edukacji do prognozowanych zmian demograficznych
- zapewnienie wysokiej jakości edukacji, dostępnej jak najbliżej miejsca zamieszkania dzieci, z możliwością rozwijania funkcji społecznych i wspólnotowych szkół
- wzmocnienie roli lokalnych społeczności i organów samorządowych w organizacji i funkcjonowaniu szkół
- uproszczenie procedur i odciążenie organów nadzoru pedagogicznego i administracji oświatowej

